

MIECHIERZ (113) *sb m*

miechierz (69), **mechierz** (22), **miecherz** (8), **męchierz** (5), **mecherz** (4), **męcherz** (3), **męchyrz** (2); miechierz: mechierz : miecherz : męchierz : mecherz : męcherz: męchyrz *FalZioł* (69 :22:7:-:1:-:-), *GlabGad* (-:1:1:5:3:1:-), *SienLek* (-:-:-:-:2:2).

Teksty nie oznaczają é lub oznaczają niekonsekwentnie.

sg *N* miechierz (6). ◇ *G* miechierza (45). ◇ *D* miechierzowi (6). ◇ *A* miechierz (11). ◇ *L* miechierzu (45).

Sł stp: męchyrz, Cn brak, Linde XVI–XVIII w.

Narząd wewnętrzny w postaci workowatej, tj. mogący się powiększać w miarę napełniania (113) :

a. *Pęcherz moczowy* (112) : tho picie vzdrawia rospadliny w nerkach y wmiecherzu *FalZioł* I 6d; gdi ich wiele w lekarstwo wezmie/ tedi mechierzowi szkodzą kiedy okroftawieie *FalZioł* I 70a; Też miecherz pieczony [*wieprzowy*] pomaga gdy gi kto z ije [!] czo nie może wody zatrzymać. *FalZioł* IV 3d, ++2c, ++3b [6 r.], + +6b, [*7]v [3 r.], I 6c (97); Gdy wiele á cęsto [!] vrynę pułzcza znaią niedoŃtatek męchierza. *GlabGad* C6; Czemu zwierzęta Ńtradaiaęce płuć niemaiaę teź mecherza. *GlabGad* Ev; A tak kapuŃta [...] żołądek laxuie [...], wypuŃczaiąc one wilgoti z niego iedne wychodem drugie przez męcherz *GlabGad* 13, A8v [2 r.], Ev, E6v, Fv [4r.]; Ale iż w tych dwu mieŃtcách w lędźwiach y w męchyrzu/ kámieñ Ńwe Ńchowanie ma/ tákieź y piaŃek/ Ńlufzno tu rzecz o tym mieć *SienLek* 105, 107, 115v, Sss4.

W charakterystycznych połączeniach: miechierz słaby, zatkany, zły; bolączka (bolenie, boleść) miechierza (6), *kamieñ, łupienie, moc, niedoŃtatek, owrzedzenie (z(e)wrzedzenie)* (7), *rana* (2), *trestanie, zatkanie* (4), *zaziębienie; w miechierzu boleść (bolączka, bolenie)* (4), *kamieñ* (18), *kłocie* (2), *owrzedzenie, rana* (5), *rozpadlina* (4), *wietrzność; miechierzowi przyjemny, szkodzić* (2); *miechierz czyŃcić* (3), *otwierający, umocniać* (2), *zachowawać*.

b. *O macicy* (1) : bowiem macicza, to ieŃt miechierz w ktorim płuć przemieŃzkawa: niemiewa w łobie takiey wilgotnoŃci iaka bywa przed poczęciem. *FalZioł* V 15.

Synonimy: a. pęcherz; b. macica.

Cf **MACHARZYNA, [MĘCHERZYCA]**